

Edward Pudełko

Pleszew, woj. kaliskie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 11, 103-104

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Materiał pozwala datować osadę na okres późnolatański i okres wpływów rzymskich. Osada o dość znacznym zagęszczeniu obiektów miała kształt owalu o wymiarach 120 x 100 m, wydłużonego na osi północ - południe i rozlokowanego wzdłuż prawego brzegu rzeki Pichny.

PLESZEW
woj. kaliskie
Stanowisko I

Wojewódzki Konserwator Zabytków
Museum Okręgowe Ziemi Kaliskiej
w Kaliszu

Badania prowadzi mgr Edward Pudełko. Finansował WKZ w Kaliszu. Drugi sezon badań. Omentarsyska kultura pomorskiej, kultury przeworskiej, osada wczesnośredniowieczna.

Prace miały charakter ratowniczy. Przebadano teren o powierzchni 340 m² rozszerzający się w kierunku południowym i zachodnim od odkrytej nekropoli kultury pomorskiej. Wykonano także długi /20 + 3,5 m/ wykop sprawdzający zasięg omentarsyska w kierunku południowo-wschodnim. Odkryto w sumie 27 jam i jedno palenisko bez materiału datującego, posadowione na rozległej warstwie kulturowej południowego skłonu terasy. Okres od IV-III w. p.n.e. reprezentuje 13 obiektów. Są to jamy związane z działalnością omentarsyska kultury pomorskiej - miejsca odbywania styp czy uprawiania kultu zmarłych - niewielkie, owalne lub nieregularne, niesbyt głęboko posadowione w ściwirowatym całou. Wypełniska jam nieckowatych stanowiła szaro-brunatna ziemia zawierająca niekiedy ślady lub warstwy przepalonych węgli drzewnych w których nielicznie występowały fragmenty naczyń, otoczaki i kości zwierzęce.

Okres rzymski reprezentują w sumie 9 obiektów. Są to w większości groby jamowe /6/ i obiekty im współczesne. Omentarsysko kultury przeworskiej jest położone na południowo-zachód od dotychczas odkrytych trzech rodzinnych grobów kultury pomorskiej. Jamy grobowe złożone są z sasady z dwu części: jednej zawierającej materiał zabytkowy w postaci silnie zniszczonych fragmentów naczyń i położonej w niewielkiej odległości od niej niedużej jamki owalnej zawierającej resztki stosu bez materiału datującego. Jednak w dwu wypadkach jam 1/77 i 10/77 udało się stwierdzić większe fragmenty przepalonych szczątków ludzkich - w innych grobach zapewne na skutek silnego przepalenia ślady kości nie zachowały się. W jamie 8/77 odkryto poroża koza sarny i kły dzika.

3 zniszczone jamy to relikt zniszczonej przez niwelację terenu pod budowę domów osady wczesnośredniowiecznej, zajmującej pierwotnie teren cypla terasy ponadszalewowej rzeciski Her i ciek prawdopodobnie przepływającego wzdłuż dzisiejszej ulicy Lipowej.

Wypełniska zawierały sienię barwy szaro-czarnej z dużą ilością ceramiki, kamieni i kości zwierzęcych. W jamie 15/77 stwierdzono występowanie kości pokalnych rozmiarów rogów bydłych. Ceramika typowa dla wczesnego średniowiecza - toczone na kole, w większości zdobiona. Dwa naczynia posiadały wypukłe znaki garncarskie w postaci krzyży na dnach.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej.
Badania będą kontynuowane.

PRZEDBOJEWICE, gm. Kruszwica
woj. bydgoskie
Stanowisko 1

patra
okres wpływów rzymskich

ROGOWO, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 9

Konserwator Zabytków Archeo-
logicznych w Koszalinie

Badania prowadził mgr Franciszek J. Lechowicz. Finansował WZB w Koszalinie. Trzeci sezon badawczy. Omentaryjsko ciałopalne z późnego okresu lateńskiego i wczesnego okresu rzymskiego /I w. pne - I w. ne/ ze śladami omentaryjska ludności kultury pomorskiej.

Kontynuowano ratownicze badania wykopaliskowe podjęte w 1975 roku. Celem tu było przebadanie jak największego obszaru omentaryjska znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie eksploatowanej żwirowni. Ponadto, chodziło też o uchwycenie naturalnych granic zasięgu omentaryjska, bowiem, jak na to wskazywały obserwacje terenowe, nasilenie pochówków było coraz mniejsze mimo prowadzenia badań szerokopłaszczyznowymi wykopami obejmującymi kulminację wzniesienia morenowego i jego część zachodnią, południową i północną.

Ogółem przebadano obszar o łącznej powierzchni 1175 m², którego w obrębie odkryto 19 grobów ciałopalnych. Dominowały wśród nich groby przynależne chronologicznie i kulturowo do późnego okresu lateńskiego i wczesnego okresu rzymskiego - 18 pochówków, a tylko jeden grób skrajkowy z obwarowaniem kamiennym zawierający wewnątrz silnie zniszczoną popielnicę przykrytą pierwotnie pokrywą osapkowaną, wiązał się z wczesnym okresem lateńskim i należał do ludności kultury pomorskiej.